

Rättsfallssamlingen

FÖRSLAG TILL AVGÖRANDE AV GENERALADVOKAT
HENRIK SAUGMANDSGAARD ØE
föredraget den 26 maj 2016¹

Mål C-230/15

Brite Strike Technologies Inc.
mot
Brite Strike Technologies SA

(begäran om förhandsavgörande från Rechtbank Den Haag (domstolen i Haag, Nederländerna))

”Begäran om förhandsavgörande — Civilrättsligt samarbete — Domstols behörighet och verkställighet av domar — Förordning (EG) nr 44/2001 — Artikel 71 — Huruvida en konvention som reglerar ett särskilt område är tillämplig — Beneluxkonventionen om immateriella rättigheter — Konvention som trädde i kraft efter denna förordning men som har samma innehåll som tidigare fördrag — Förordning nr 44/2001 — Artikel 22.4 — Tvist rörande ett Beneluxvarumärke — Huruvida det föreligger domsrätt i de tre Beneluxmedlemsstaterna eller endast i en av dem — Kriterier som ska tillämpas för att fastställa behörig domstol”

I – Inledning

1. Begäran om förhandsavgörande som framställts av Rechtbank Den Haag (domstolen i Haag, Nederländerna) avser tolkningen av artikel 22.4 och artikel 71 i rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område,² allmänt kallad Bryssel I-förordningen.

2. Begäran har framställts inom ramen för ett förfarande som anhängiggjorts vid nämnda nederländska domstol och som har gett upphov till problem vad gäller fastställandet av vilken domstol som är behörig *ratione loci* att pröva den talan som ett amerikanskt bolag väckt rörande ogiltigförklaring av ett Beneluxvarumärke som innehas av ett luxemburgskt bolag.

3. Eftersom behörighetsregler som är tillämpliga på gränsöverskridande tvister mellan enskilda angående giltigheten av ett varumärke återfinns i såväl artikel 22.4 i förordning 44/2001 som i artikel 4.6 i Beneluxkonventionen om immateriella rättigheter (varumärken och mönster)³ av den 25 februari 2005 (nedan kallad BVIE), vill den hänskjutande domstolen få klarhet i på vilket sätt bestämmelserna i de båda instrumenten förhåller sig till varandra vid en kollision av deras materiella, geografiska och tidsmässiga tillämpningsområde.

1 — Originalspråk: franska.

2 — EGT L 12, 2001, s. 1.

3 — Konvention undertecknad i Haag av Konungariket Belgien, Storhertigdömet Luxemburg och Konungariket Nederländerna.

4. Enligt artikel 71 i förordning nr 44/2001 påverkar inte ikraftträdandet av förordningen tillämpningen av konventioner som redan är bindande för Europeiska unionens medlemsstater och som reglerar domstols behörighet på särskilda områden. Domstolen har anmodats att uttala sig om huruvida det av denna artikel framgår att BVIE har företräde, mot bakgrund av att denna konvention trädde i kraft efter nämnda förordning, men särskilt i artikel 4.6 har samma innehåll som tidigare Beneluxfördrag.

5. För det fall att domstolen finner att bestämmelserna i förordning nr 44/2001 har företräde framför bestämmelserna i BVIE vill den hänskjutande domstolen att domstolen ska avgöra om artikel 22.4 i förordningen innebär att domstolarna i de tre Beneluxstaterna har samma internationella behörighet i en tvist som den vid den nationella domstolen eller, om det inte förhåller sig på det sättet, att precisera de kriterier som gör det möjligt att ange den av dessa medlemsstater vars domstolar har ensam behörighet, eventuellt på grundval av artikel 4.6 BVIE på denna nivå.

II – Tillämpliga bestämmelser

A – Förordning nr 44/2001

6. I artikel 2.1 i förordningen fastställs den allmänna regeln för behörighet, enligt vilken "[o]m inte annat föreskrivs i denna förordning, ... talan mot den som har hemvist i en medlemsstat [skall] väckas vid domstol i den medlemsstaten, oberoende av i vilken stat han har medborgarskap".

7. I artikel 22.4 första stycket i nämnda förordning, vilken artikel återfinns i avdelning 6, som har rubriken "Exklusiv behörighet", i kapitel II i förordningen, föreskrivs att "[f]öljande domstolar skall, oberoende av parternas hemvist, ha exklusiv behörighet: ... Om talan avser registrering eller giltighet av patent, varumärken, mönster och liknande rättigheter för vilka krävs deposition eller registrering, domstolarna i den medlemsstat där deposition eller registrering har begärts eller har ägt rum eller på grund av bestämmelserna i en gemenskapsrättsakt eller en internationell konvention anses ha ägt rum".

8. I det andra stycket i nämnda led 4 anges att "[m]ed förbehåll för den behörighet som det europeiska patentverket har enligt den europeiska patentkonventionen undertecknad i München den 5 oktober 1973",⁴ skall domstolarna i varje medlemsstat, oberoende av hemvist, ha exklusiv behörighet vid talan som angår registreringen eller giltigheten av ett europeiskt patent som har meddelats för den staten".⁵

9. Artikel 71 i förordningen, som återfinns i kapitel VII i samma förordning, har rubriken "Förhållandet till andra rättsakter". Den artikeln har följande lydelse:

"1. Denna förordning skall inte inverka på konventioner som medlemsstaterna har tillträtt och som på särskilda områden reglerar domstolars behörighet eller erkännande eller verkställighet av domar.

4 — Texten i denna konvention (nedan kallad Münchenkonventionen) finns tillgänglig på följande webbplats: <http://www.epo.org/law-practice/legal-texts/html/epc/2013/f/ma1.html>.

5 — Första och andra stycket i artikel 22.4 motsvarar i stort sett artikel 16.4 i konventionen av den 27 september 1968 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område (EGT L 299, 1972, s. 32; svensk utgåva, EGT C 15, 1997, s. 30), i dess lydelse enligt successiva konventioner om nya medlemsstaters tillträde till denna konvention (EGT C 27, 1998, s. 1) (nedan kallad Brysselkonventionen) och artikel Vd i det protokoll som bilagts den konventionen, De tolkningar och förklaringar som gjorts med avseende på artikel 16.4 i Brysselkonventionen kan enligt min mening överföras till artikel 22.4 i förordning nr 44/2001, eftersom bestämmelserna motsvarar varandra (se, analogt, dom av den 10 september 2015, Holterman Ferho Exploitation m.fl., C-47/14, EU:C:2015:574, punkt 38).

2. För en enhetlig tolkning skall punkt 1 tillämpas enligt följande:

- a) Denna förordning skall inte utgöra hinder för en domstol i en medlemsstat som har tillträtt en konvention som reglerar ett särskilt område att förklara sig behörig i enlighet med den konventionen, även om svaranden har hemvist i en medlemsstat som inte har tillträtt konventionen i fråga. Den domstol som handlägger målet skall dock alltid tillämpa artikel 26 i denna förordning.

...”⁶.

10. Förordning nr 44/2001 upphävdes genom förordning (EU) nr 1215/2012,⁷ allmänt kallad Bryssel Ia-förordningen, men den förordningen är inte tillämplig på rättsliga förfaranden som, såsom i det nationella målet, inleddes före den 10 januari 2015.⁸ Behörighetsreglerna i artiklarna 2.1, 22.4 och 71 i förordning nr 44/2001 återges i artiklarna 4.1, 24.4 och 71 i förordning nr 1215/2012, med vissa ändringar som inte påverkar den allmänna innebörden av de första bestämmelserna.⁹ Sistnämnda förordning har ändrats väsentligen genom förordning (EU) nr 542/2014¹⁰ genom att artiklarna 71a–71d tillagts i syfte att reglera befintliga förhållanden¹¹ mellan denna och avtalet om en enhetlig patentdomstol¹² och fördraget om Beneluxdomstolen.¹³

B – BVIE

11. Enligt artikel 5.2 upphävde BVIE från och med den 1 september 2006 dels Beneluxkonventionen om varumärken som undertecknades i Bryssel den 19 mars 1962,¹⁴ till vilken Beneluxländernas enhetliga varumärkeslag bifogades,¹⁵ dels Beneluxkonventionen om mönster som undertecknades i Bryssel den 25 oktober 1966,¹⁶ till vilken Beneluxländernas enhetliga mönsterskyddslag bifogades.¹⁷

12. I ingressen till BVIE föreskrivs att denna bland annat syftar till att

- ”ersätta konventioner, enhetliga lagar och ändringsprotokoll avseende Beneluxvarumärken och Beneluxmönster med en enda konvention som reglerar såväl varumärkes- som mönsterskyddslagstiftningen på ett systematiskt och överskådligt sätt”,

6 — Artikel 71 i förordning nr 44/2001 ersätter artikel 57 i Brysselkonventionen med en enda betydande skillnad vad avser ordalydelsen (se punkt 25 i detta förslag till avgörande).

7 — Europaparlamentets och rådets förordning (EU) av den 12 december 2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (EUT, L 351, 2012 s. 1).

8 — Tillämpningsområdet i tiden för förordning nr 1215/2012 fastställs i artikel 66.

9 — Det ska i detta avseende enbart påpekas dels att det i artikel 24.4 i förordning nr 1215/2012 preciseras att bestämmelsen är tillämplig oberoende om det är fråga om ett käromål eller ett svaromål (i överensstämmelse med dom av den 13 juli 2006, GAT, C-4/03, EU:C:2006:457, punkt 31, och dom Roche Nederland m.fl., C-539/03, EU:C:2006:458, punkt 40), dels att, ibland annat den franska språkversionen, termen tribunal i artikel 71 i förordning nr 44/2001 i artikel 71 i förordning nr 1215/2012 har ersatts av den generiska termen domstol.

10 — Europaparlamentets och rådets förordning av den 15 maj 2014 om ändring av förordning (EU) nr 1215/2012 beträffande de regler som ska tillämpas vad gäller den enhetliga patentdomstolen och Beneluxdomstolen (EUT L 163, 2014, s. 1), som enligt artikel 2 i förordningen ska tillämpas från och med den 10 januari 2015.

11 — Se skälen 1–4 i förordning nr 542/2014. Särskilt i artikel 71a som infördes genom sistnämnda förordning föreskrivs att de ”gemensam[ma] domstol[ar] för flera medlemsstater” som utgörs av den enhetliga patentdomstolen och Beneluxdomstolen är att betrakta som ”domstolar” i den mening som avses i förordning nr 1215/2012.

12 — Detta avtal som undertecknades den 19 februari 2013 (EUT C 175, 2013, s. 1) kommer att träda i kraft när tretton medlemsstater har ratificerat det på de villkor som anges i artikel 89.1.

13 — Fördraget om inrättandet av Beneluxdomstolen om undertecknades i Bryssel den 31 mars 1965 av Konungariket Belgien, Storhertigdömet Luxemburg och Konungariket Nederländerna och som trädde i kraft den 1 januari 1974. Dessa tre stater undertecknade den 15 oktober 2012 ett protokoll genom vilket fördraget ändrades i syfte att överföra behörighet till Beneluxdomstolen i särskilda frågor som omfattas av tillämpningsområdet för förordning (EU) nr 1215/2012.

14 — Nedan kallad Beneluxkonventionen om varumärken som trädde i kraft den 1 juli 1969.

15 — Nedan kallad Beneluxländernas enhetliga varumärkeslag som trädde i kraft den 1 januari 1971.

16 — Nedan kallad Beneluxkonventionen om mönster som trädde i kraft den 1 januari 1974.

17 — Nedan kallad Beneluxländernas enhetliga mönsterskyddslag som trädde i kraft den 1 januari 1975.

- ”föreskriva snabba och effektiva förfaranden ... för att anpassa Beneluxlagstiftningen till gemenskapslagstiftningen och internationella fördrag som redan ratificerats av de tre höga fördragsslutande parterna”, och
- ”ersätta Benelux varumärkesmyndighet och Benelux mönsterbyrå med Beneluxländernas immaterialrättsorganisation (varumärken och mönster) som utför sina uppgifter med hjälp av beslutande och verkställande organ som är utrustade med egna och kompletterande befogenheter”.¹⁸

13. I artikel 4.6 BVIE som i stort sett har samma lydelse som artikel 37 i Beneluxländernas enhetliga varumärkeslag¹⁹ och artikel 29 i Beneluxländernas enhetliga mönsterskyddslag²⁰ och som har rubriken ”territoriell behörighet” föreskrivs följande med avseende på tvister mellan fysiska eller juridiska personer²¹:

”1. Förutom om något annat uttryckligen har avtalats, bestäms domstolens territoriella behörighet i mål om varumärken och mönster av svarandens hemvist eller den plats där den förpliktelse som målet avser har uppstått, eller uppfyllelseorten för den förpliktelsen. Den plats där en registreringsansökan för ett varumärke eller ett mönster har lämnats in eller där ett varumärke eller ett mönster har registrerats kan inte i något fall grunda behörighet för domstolen.

2. När ovannämnda kriterier inte räcker för att fastställa den territoriella behörigheten kan käranden väcka talan vid domstolen på den ort där han eller hon är bosatt eller vistas eller om käranden inte är bosatt eller vistas i Benelux vid valfri domstol antingen i Bryssel, i Haag eller i Luxemburg.

3. Domstolarna ska tillämpa de regler som anges i punkterna 1 och 2 ex officio och uttryckligen fastställa huruvida de är behöriga eller ej.

...”

III – Målet vid den nationella domstolen, tolkningsfrågorna och förfarandet vid domstolen

14. Den 4 februari 2010 ingav Brite Strike Technologies SA med säte i Luxemburg (Storhertigdömet Luxemburg) en ansökan om registrering av ordmärket ”Brite-Strike” som Beneluxordmärke till Byrån med säte i Haag.

18 — Enligt artiklarna 1.2, 1.3 och 1.5 i BVIE har nämnda organisation sitt säte i Haag och består av olika organ som möjliggör för den att fullgöra de uppgifter som den anförtrots genom denna konvention, ett av dessa är Benelux byrå för immateriell äganderätt (varumärken och mönster) (nedan kallad Byrån).

19 — Kommentaren till Beneluxkonventionen om varumärken och Beneluxländernas enhetliga varumärkeslag som har avfattats gemensamt av den belgiska, den luxemburgska och den nederländska regeringen har offentliggjorts på nederländska i *Tractatenblad van het Koninkrijk der Nederlanden*, 1962, nr 58 (se s. 75 och följande sidor avseende artikel 37 i Beneluxländernas enhetliga varumärkeslag). En fransk version av motiveringen återfinns på Byråns webbplats: (https://www.boip.int/wps/portal/site/juridical/regulations/oldregulations!/ut/p/a0/04_Sj9CPykyssy0xPLMnMz0vMAFGjzOKdg5w8HZ0MHQ0s_IKNDDxdfX1DHL1CDYO9DfSD04r0C7IdFQHd_Xc9/).

20 — Skälen till artikel 29 i Beneluxländernas enhetliga mönsterskyddslag som i stort sett har samma innehåll som skälen till artikel 37 i Beneluxländernas enhetliga varumärkeslag återfinns också på den webbplats som anges ovan i fotnot 19 i detta förslag till avgörande.

21 — Detta fall, som det var fråga om i det nationella målet, ska skiljas från talan som väcks direkt mot ett beslut som antagits av Byrån avseende registreringen av ett Beneluxvarumärke för vilka särskilda bestämmelser föreskrivs i BVIE (artiklarna 2.12, 2.17 och 4.2).

15. Den 21 september 2012 väckte Brite Strike Technologies Inc, som är ett amerikanskt bolag vars produkter bland annat såldes av Brite Strike Technologies SA talan mot sistnämnda vid Rechtbank Den Haag (domstol i Haag) om ogiltigförklaring av nämnda varumärke på grundval av artiklarna 2.4²² och 2.28,²³ BVIE och gjorde gällande att svaranden hade låtit registrera varumärket i ond tro och i strid mot Brite Strike Incs rättigheter i dess egenskap av första användare av det berörda varumärket i Benelux.

16. Brite Strike Technologies SA invände att domstolen saknade territoriell behörighet och gjorde gällande att talan borde ha väckts i Luxemburg där bolaget har sitt säte, eftersom det bolaget var svarande, och inte i Haag där registreringen av det berörda varumärket hade ägt rum.

17. Den hänskjutande domstolen finner att det för bedömningen av invändningen om rättegångshinder är nödvändigt att fastställa om behörighetsregeln i artikel 4.6 BVIE av vilken det framgår att den inte är behörig att pröva yrkandena²⁴ har företrädare framför behörighetsregeln i artikel 22.4 i förordning nr 44/2001 enligt vilken den däremot kan förklara sig behörig.

18. Rechtbank Den Haag (domstolen i Haag) har i detta avseende hänvisat till en dom från Gerechtshof Den Haag (appellationsdomstolen i Haag) av den 26 november 2013²⁵ där sistnämnda fann att behörighetsreglerna i förordning nr 44/2001 har företrädare framför de i BVIE, av det skälet att "även om denna konvention rent innehållsmässigt utgör en förlängning av den tidigare Beneluxregleringen och även om de berörda behörighetsreglerna är identiska" antogs konventionen efter det att förordningen trätt i kraft, "vilket betyder att artikel 4.6 BVIE inte kan ses som en särskild regel i den mening som avses i artikel 71 i [förordning nr 44/2001]".²⁶

19. Den hänskjutande domstolen anser emellertid att det råder osäkerhet vad gäller innebörden av nämnda artikel 71 och hur artikel 22.4 i förordning nr 44/2001 i förekommande fall ska tillämpas i en tvist som den i målet vid den nationella domstolen angående giltigheten av ett Beneluxvarumärke.

20. Under dessa omständigheter beslutade Rechtbank Den Haag (domstolen i Haag, Nederländerna), genom beslut av den 13 maj 2015, som inkom till domstolen den 20 maj 2015, att vilandeförklara målet och ställa följande tolkningsfrågor till domstolen:

"1) Ska Beneluxkonventionen om immateriella rättigheter (varumärken och mönster) (BVIE) (eventuellt av de skäl som anges i punkterna 28–34 i domen från Gerechtshof Den Haag [appellationsdomstolen i Haag] av den 26 november 2013) betraktas som en senare konvention, så att artikel 4.6 BVIE inte kan betraktas som en särskild regel i den mening som avses i artikel 71 i [förordning nr 44/2001]?"

22 — Enligt artikel 2.4 f BVIE kan "[r]ätt till ett varumärke ... inte förväras: ... f. genom registrering av ett [Benelux]varumärke när registreringsansökan har getts in i ond tro ... bland annat när 1. ansökan har ingetts med kännedom eller orsakligt okunskap om den normala användningen i god tro under de senaste tre åren i Benelux av ett liknande varumärke för liknande varor och tjänster av en tredje man som inte lämnat sitt medgivande ...".

23 — I artikel 2.28 punkt 3 b BVIE anges att "[n]är ... den i artikel 2.4 ... f avsedda utomstående parten deltar i målet kan samtliga berörda parter åberopa ogiltighet avseende: ... b. registreringen av det varumärke till vilket ingen rätt kan förväras enligt artikel 2.4 ... f ... inom en frist på 5 år från och med registreringen".

24 — Den hänskjutande domstolen har gjort gällande att svaranden i tvisten i målet vid den nationella domstolen inte har hemvist i Nederländerna och att det inte heller är fråga om en förpliktelse vars uppfyllelseort finns i Nederländerna.

25 — Dom H&M AB m.fl./G-Star (ECLI:NL:GHDHA:2013:4466), tillgänglig på följande webbplats: <http://deeplink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:GHDHA:2013:4466>.

26 — Den hänskjutande domstolen har preciserat att den ståndpunkt som intogs år 2013 av Gerechtshof Den Haag (appellationsdomstolen i Haag) "anknyter till en artikel som tidigare publicerades i detta ämne", nämligen Schaafsma, S.J., "Samenloop van EEX en BVIE", *Intellectuele eigendom & reclamerecht (IER)*, 2012, s. 593 och följande sidor, särskilt punkt 8. Det verkar som om författaren av denna artikel var en av ledamöterna i den domstol som meddelade den ifrågavarande domen.

Om denna fråga ska besvaras jakande:

- 2) Följer det av artikel 22.4 i [förordning nr 44/2001] att såväl belgisk som nederländsk och luxemburgsk domstol har den internationella behörighet som krävs för att ta upp målet till prövning?
 - 3) Om så inte är fallet, hur ska det då i ett fall som detta fastställas om det är belgisk, nederländsk eller luxemburgsk domstol som är internationellt behörig? Kan artikel 4.6 BVIE (trots allt) tillämpas för detta (närmare) fastställande av den internationella behörigheten?"
21. Skriftliga yttranden har endast inkommit från kommissionen. Någon förhandling har inte hållits.

IV – Bedömning

A – Tolkningen av artikel 71 i förordning nr 44/2001

1. Syftet med den första tolkningsfrågan

22. Den hänskjutande domstolen har genom den första frågan begärt att domstolen ska fastställa det inbördes förhållandet mellan behörighetsreglerna i artikel 4.6 BVIE och behörighetsreglerna i förordning nr 44/2001 med hänsyn till artikel 71 i sistnämnda förordning när tillämpningsområdet för de båda instrumenten, som inte överlappar varandra fullständigt, kolliderar med varandra i geografiskt, tidsmässigt och materiellt hänseende.

23. Eftersom tvisten i målet vid den nationella domstolen avser giltigheten av ett Beneluxvarumärke, överväger den hänskjutande domstolen i förevarande fall att grunda sin behörighet framför allt på bestämmelsen i artikel 22.4 i förordning nr 44/2001. Det kan härvidlag noteras att domstolarna i en annan medlemsstat hade kunnat vara behöriga om däremot artikel 4.6 BVIE hade varit tillämplig. Den hänskjutande domstolen har emellertid formulerat sin första fråga på så sätt att den omfattar samtliga bestämmelser i förordning nr 44/2001. Jag anser även att problematiken kring förhållandet mellan de två internationella instrumenten inte enbart uppkommer i förhållande till nämnda artikel 22.4. Det är möjligt att andra behörighetsregler i denna förordning i andra situationer kolliderar med behörighetsreglerna i BVIE i rättsliga förfaranden rörande skydd för varumärken och mönster.²⁷ Man bör således inte bortse från denna möjlighet vid bedömningen av den första frågan i förevarande mål som därför ska ges ett allmänt svar.

24. Syftet med artikel 71 i förordning nr 44/2001 är att förbehålla tillämpningen av behörighetsregler som fastställs i konventioner som ingåtts av medlemsstaterna sinsemellan eller med tredje land avseende "särskilda områden".²⁸ Det materiella tillämpningsområdet för BVIE är av särskild karaktär jämfört med tillämpningsområdet för nämnda förordning. Det ska i detta avseende preciseras att

27 — De allmänna reglerna i förordning nr 44/2001 är tillämpliga på andra former av talan än talan som avser "registrering eller giltighet" av immateriella rättigheter som avses i artikel 22.4 i förordningen (se avseende artikel 16.4 i Brysselkonventionen, som motsvarar sistnämnda bestämmelse, dom av den 15 november 1983, Duijnste, 288/82, EU:C:1983:326, punkt 23 och följande punkter). En talan om intrång i ett Beneluxvarumärke kan således omfattas av såväl artikel 4.6 BVIE som av artikel 5.3 i denna förordning, som är tillämplig om talan avser skadestånd (såsom var fallet i domen från Gerechtshof Den Haag (appellationsdomstolen i Haag) till vilken det hänvisades i beslutet om hänskjutande, se punkt 18 i detta förslag till avgörande) eller artikel 31 i nämnda förordning avseende interimistiska åtgärder (se dom av den 12 juli 2012, Solvay, C-616/10, EU:C:2012:445, punkt 31 och följande punkter).

28 — Tvärtemot artikel 71 enligt vilken "konventioner som medlemsstaterna har tillträtt och som på särskilda områden reglerar domstolars behörighet eller erkännande eller verkställighet av domar" behåller deras verkan (min kursivering) föreskrivs i artikel 69 i förordning nr 44/2001 att sistnämnda förordning ska ersätta konventioner som ingåtts mellan medlemsstaterna som reglerar samma frågor men som har en allmän räckvidd. Även om det föreligger en konvention av särskild karaktär ska bestämmelserna i nämnda förordning tillämpas på alla behörighetsfrågor som inte omfattas av denna (se avseende artikel 57 i Brysselkonventionen, som motsvarar artikel 71 i denna förordning, dom av den 6 december 1994, Taty, C-406/92, EU:C:1994:400, punkterna 25 och 27).

tvärtemot det intryck som en trungerad framställning av rubriken till BVIE kan ge, omfattar BVIE inte samtliga immateriella rättigheter, utan endast ”varumärken och mönster”.²⁹ Förordning nr 44/2001 och särskilt artikel 22.4 omfattar däremot ett större spektrum av immateriella rättigheter.³⁰ Av förbehållet i artikel 71 bör följaktligen normalt sett framgå att det är behörighetsreglerna i artikel 4.6 BVIE som är tillämpliga på tvisten i målet vid den nationella domstolen och inte regeln i artikel 22.4 i förordningen.

25. Domstolen har emellertid tolkat ordalydelsen i artikel 71 på så sätt att ”regler om domstols behörighet ..., i specialkonventioner som medlemsstaterna *redan hade tillträtt när förordningen trädde i kraft*, i princip medför att bestämmelser i förordningen som rör samma område inte ska tillämpas” när en tvist omfattas av tillämpningsområdet för en sådan konvention.³¹ Domstolen grundande sin restriktiva tolkning på konstaterandet att till skillnad från nämnda artikel 71 i vilken uttrycket ”har tillträtt” används, innehöll artikel 57 i Brysselkonventionen, från vilken nämnda artikel 71 härrör, uttrycket ”har tillträtt eller *kommer att tillträda*”. Domstolen fanns således att denna konvention, tvärtemot förordning nr 44/2001, inte utgjorde hinder mot att tillämpa andra behörighetsregler som de avtalsslutande staterna kunde anta, *även i framtiden*, genom att ingå specialkonventioner.³²

26. Rechtbank Den Haag (domstolen i Haag) har begärt att domstolen fastställer på vilket sätt dessa principer om det inbördes förhållandet ska genomföras i förevarande fall med hänsyn till att BVIE visserligen ingicks efter det att förordning nr 44/2001 trädde i kraft,³³ men huvudsakligen avsåg att sammanslå två Beneluxkonventioner som i sin tur ingicks före denna tidpunkt.³⁴ Den hänskjutande domstolen vill med andra ord få klarhet i huruvida BVIE ska behandlas som en ”senare” konvention i förhållande till denna förordning, vilket, såsom Gerechtshof Den Haag (appellationsdomstolen i Haag) fann i ett annat mål,³⁵ leder till att bestämmelserna i sistnämnda instrument och inte bestämmelserna i konventionen ska tillämpas i tvisten i målet vid den nationella domstolen.

27. Kommissionen anser att svaret på den första frågan bör vara att BVIE till följd av tidpunkten för dess ikraftträdande inte omfattas av tillämpningsområdet i tiden för förbehållet i artikel 71 i förordning nr 44/2001 och att behörighetsreglerna i artikel 4.6 i denna konvention följaktligen inte kan ha företräde framför de i nämnda förordning. Jag för min del anser att även om BVIE formellt sett är en senare konvention i förhållande till förordning nr 44/2001, så är de särskilda behörighetsregler som den innehåller i stort sätt äldre än behörighetsreglerna i denna förordning och ska således ha företräde framför dessa av följande skäl.

29 — Se punkt 3 samt punkt 11 och följande punkter i detta förslag till avgörande.

30 — Nämnda artikel 22.4 avser såväl ”patent, varumärken, mönster [som] liknande rättigheter för vilka krävs deposition eller registrering”. Sistnämnda formulering omfattar bland annat växtförädlarrätt (se Jenard, P., Rapport om konventionen av den 27 september 1968 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område, EGT C 59, 1979, s. 36) (nedan kallad Jenard-rapporten).

31 — Mina kursiveringar. Se dom av den 4 maj 2010, TNT Express Nederland (C-533/08, EU:C:2010:243, punkterna 45–48), och dom av den 4 september 2014, Nickel & Goeldner Spedition (C-157/13, EU:C:2014:2145, punkt 37).

32 — Min kursivering. Dom av den 4 maj 2010, TNT Express Nederland (C-533/08, EU:C:2010:243, punkterna 37 och 38).

33 — Det ska erinras om att BVIE trädde i kraft den 1 september 2006 och således efter det att förordning nr 44/2001 trätt i kraft, vilket enligt artikel 76 i denna förordning skedde den 1 mars 2002 för de tre medlemsstater som ingår i Benelux.

34 — Se punkt 11 i detta förslag till avgörande.

35 — Se punkt 18 i detta förslag till avgörande.

2. Tillämpningen av bestämmelserna i artikel 71 i förordning nr 44/2001 i förhållande till behörighetsreglerna i BVIE

a) Räckvidden av principen om att tidigare specialkonventioner har företräde som fastställs i artikel 71 i förordning nr 44/2001

28. I skäl 25 i förordning nr 44/2001 anges att det företräde som tillerkänns specialkonventioner i artikel 71 i förordningen motiveras av "[r]espekten för medlemsstaternas internationella åtaganden". Såsom kommissionen anfört hänför sig den oro som kommer till uttryck i detta skäl huvudsakligen till avtal som ingås med tredje land.³⁶ Det har emellertid inte bestritts att förbehållet i artikel 71 även omfattar konventioner som uteslutande ingåtts mellan medlemsstater såsom är fallet vad gäller Beneluxkonventionerna.

29. I det avseendet vill jag understryka att förordning nr 44/2001, tvärt emot flera andra förordningar som också avser civilrättsligt samarbete, inte innehåller någon bestämmelse enligt vilken denna "... bland medlemsstaterna ha [ska] företräde framför konventioner som ingåtts uteslutande mellan två eller flera av dem, i den mån som konventionerna gäller frågor som regleras genom denna förordning".³⁷ Denna formulering innebär att det bortses från avtal som ingås mellan medlemsstater – i motsättning till avtal som ingås med tredje land – även om de såväl är specifika i förhållande till den berörda förordningen och ingåtts före denna.

30. Detta särdrag hos förordning nr 44/2001 är särskilt anmärkningsvärt, då denna var föremål för en fullständig omarbetning år 2012 och unionslagstiftaren, trots de praktiska svårigheter som konstaterades avseende fastställandet av räckvidden av nämnda artikel 71³⁸ inte ändrade innehållet i sistnämnda.³⁹ Artikel 71 i förordning nr 1215/2012 som har ersatt förordning nr 44/2001 har visserligen kompletterats väsentligt genom förordning nr 542/2014,⁴⁰ men utan att det härvidlag har skett någon begränsning av principen om att behörighetsregler i specialkonventioner, även om de uteslutande ingåtts mellan medlemsstater, gör det möjligt att frågå de behörighetsregler som föreskrivs i förordning nr 1215/2012.

36 — I Jenard-rapporten (i fotnot 60 ovan anförts arbete) anges, med avseende på artikel 57 i Brysselkonventionen, som motsvarar artikel 71, att "gemenskapens medlemsstater när de ingick avtal på särskilda områden i allmänhet åtog sig förpliktelser gentemot tredje land som de inte kunde ändra utan samtycke från denna stat".

37 — Se, bland annat, artikel 28.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 864/2007 av den 11 juli 2007 om tillämplig lag för utomobligatoriska förpliktelser (Rom II) (EUT L 199, 2007, s. 40), artikel 25.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 593/2008 av den 17 juni 2008 om tillämplig lag för avtalsförpliktelser (Rom I) (EUT L 177, 2008, s. 6), och skäl 73 *in fine* och artikel 75.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 650/2012 av den 4 juli 2012 om behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt godkännande och verkställighet av officiella handlingar i samband med arv och om inrättandet av ett europeiskt arvsintyg (EUT L 201, 2012, s. 107). Se, tidigare, den liknande formuleringen i artikel 49.1 i rådets förordning (EG) nr 1346/2000 av den 29 maj 2000 om insolvensförfaranden (EGT L 160, 2000, s. 1) och artikel 59.1 i rådets förordning (EG) nr 2201/2003 av den 27 november 2003 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar samt om upphävande av förordning (EG) nr 1347/2000 (EUT L 338, 2003, s. 1).

38 — Se Hess, B., Pfeiffer, T., och Schlosser, P., *Study JLS/C4/2005/03 – Report on the Application of Regulation Brussels I in the Member States*, Ruprecht Karls universitet, Heidelberg, 2007, s. 67 och följande sidor, särskilt punkt 145 och mot bakgrund av denna studie, kommissionens rapport till Europaparlamentet, rådet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om tillämpningen av förordning nr 44/2001 av den 21 april 2009 (KOM(2009) 174 slutlig, punkt 3.8.1).

39 — Bortsett från en mindre korrigerings (se fotnot 9 i detta förslag till avgörande).

40 — Se punkt 10 i detta förslag till avgörande.

31. Det andra syfte som eftersträvas med artikel 71 i förordning nr 44/2001, som enligt min mening bör spela en betydande roll i förevarande mål, är att vederbörlig hänsyn ska tas till den omständigheten att de behörighetsregler som föreskrivs i specialkonventioner har utformats med beaktande av de särskilda förhållanden som råder på de områden som de ska reglera och att dessa regler således är av betydelse och bör bibehållas.⁴¹ Detta avser särskilt de behörighetsregler som anpassats till immateriella rättigheter som återfinns i internationella konventioner och som upphovsmännen till denna förordning inte avsåg att undantränga.⁴²

32. Av vad som ovan anförts drar jag slutsatsen att artikel 71 i förordning nr 44/2001 har utformats i syfte att de behörighetsregler som fastställs i de specialkonventioner som ingicks mellan medlemsstaterna innan den trädde i kraft ska kunna fortsätta att tillämpas, i den mån innehållet i reglerna är bättre anpassat till det berörda området och de i överensstämmelse med domstolens rättspraxis är förenliga med de principer som reglerar det civilrättsliga samarbetet inom Europeiska unionen.⁴³ Jag anser att denna förmånliga hållning ska intas särskilt med avseende på artikel 4.6 BVIE med hänsyn till dess innehåll.

b) Övertagande i BVIE av behörighetsregler som fastställs i specialkonventioner som antogs innan förordning nr 44/2001 trädde i kraft

33. Såväl den hänskjutande domstolen som kommissionen har anfört att BVIE har ersatt de konventioner som var i kraft i de tre Beneluxmedlemsstaterna sedan 1971 för varumärken och sedan 1975 för mönster, utan att innehållet i dessa ändrats väsentligt. Särskilt artikel 4.6 BVIE, som är den enda relevanta bestämmelsen i förevarande mål,⁴⁴ är identisk med de behörighetsregler som fanns i tidigare instrument, genom att det i denna endast gjorts en terminologisk anpassning som är nödvändig med hänsyn till att den nya texten såväl avser varumärken som mönster.⁴⁵

34. Kommissionen har gjort gällande att det för svaret på den första tolkningsfrågan saknar betydelse att bestämmelserna i BVIE således motsvarar bestämmelserna i de Beneluxkonventioner som den ersatte. Jag anser tvärtom att det är viktigt att beakta den omständigheten att de tre stater som är parter i BVIE genom att anta artikel 4.6 BVIE enbart har bibehållit innehållet i specialbestämmelser som redan var tillämpliga innan förordning nr 44/2002 trädde i kraft, utan att ändra innehållet i dessa.

35. Eftersom ett av de mål som eftersträvas med artikel 71 i förordning nr 44/2001 är att möjliggöra tillämpningen av regler som är bättre anpassade till särdragen hos det berörda området,⁴⁶ tycks detta övervägande enligt min mening motivera att de behörighetsregler som återges i artikel 4.6 BVIE har företräde framför dem som föreskrivs i denna förordning. Såsom kommissionen har anfört syftar BVIE

41 — Se dom av den 4 maj 2010, TNT Express Nederland (C-533/08, EU:C:2010:243, punkt 48 och där angiven rättspraxis), och Jenard-rapporten (ovan anført arbete, s. 60), där det framhålls att "de behörighetsregler som föreskrivs i dessa avtal styrs av överväganden som är specifika för det område de avser". Under förarbetena till förordning nr 44/2001 bekräftade Europeiska unionens råd och kommissionen i en gemensam förklaring "avseende artiklarna 71 och 72 och avseende förhandlingarna inom ramen för Haagkonferensen för internationell privaträtt" att "rådet och kommissionen med hänsyn till det värde som utarbetandet av regler som är specifika ibland kan ha för särskilda områden kommer att ägna särskild uppmärksamhet åt möjligheten att inleda förhandlingar i syfte att ingå internationella avtal på vissa av dessa områden" (se meddelande från rådets generalsekretariat av den 14 december 2000, dokument nr 14139/00, JUSTCIV 137, bilaga I, s. 3, punkt 2).

42 — I kommissionens förslag till rådets förordning (EG) om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område av den 14 juli 1999 som ledde till att förordning nr 44/2001 antogs, hänvisades uttryckligen, bland de specialkonventioner som ska fortsätta att tillämpas, som ursprungligen anfördes i artikel 63, till Münchenkonventionen om Europeiska patent, som även nämns i artikel 22.4 i detta förslag (KOM(1999) 348 slutlig, s. 42 och s. 58).

43 — I sistnämnda avseende se den rättspraxis som angetts ovan i punkt 37 i detta förslag till avgörande.

44 — Eftersom begäran om förhandsavgörande huvudsakligen avser förhållandet mellan behörighetsreglerna i artikel 4.6 BVIE och behörighetsreglerna i förordning nr 44/2001 ska bedömningen enligt min mening fokuseras på sådana regler, vilket innebär att materiella regler som fastställs i andra bestämmelser i denna konvention således inte ska prövas. Se, analogt, Schlosser, P., rapport om konventionen om Konungariket Danmarks, Irlands och Förenade konungarikets Storbritannien och Nordirland tillträde till Brysselkonventionen, samt till protokollet om domstolens tolkning av denna konvention (EGT C 59, 1979, s. 139, punkt 238 *in fine*) (nedan kallad Schlosser).

45 — Se punkt 11 och följande punkter i detta förslag till avgörande.

46 — Se även punkt 31 i detta förslag till avgörande.

särskilt till att föreskriva särskilda regler som tar hänsyn till Beneluxvarumärkets särskilda karaktär, nämligen att det rör sig om ett unikt varumärke som varken är uppdelat mellan de berörda medlemsstaterna eller anknyter till en av dessa medlemsstater i synnerhet. De behörighetsregler som fastställs i artikel 4.6 BVIE är således enligt min mening bättre anpassade till hanteringen av en tvist rörande ett Beneluxvarumärke än de behörighetsregler som föreskrivs i förordning nr 44/2001.

36. De förhåller sig på så sätt särskilt vad gäller bestämmelsen i artikel 22.4 i denna förordning som till skillnad från artikel 4.6 BVIE inte har utformats för sådana tvister som den i målet vid den nationella domstolen. Jag kommer senare att återkomma till gränserna för en eventuell tillämpning av artikel 22.4 i förevarande fall, men jag vill redan nu ange huvudorsaken till att jag anser att bestämmelsen inte har utformats för sådana tvister som den förevarande. Det ska i detta avseende för det första påpekas att det på grundval av ordalydelsen i denna bestämmelse inte direkt kan fastställas vilken domstol som är behörig att avgöra denna typ av tvister,⁴⁷ medan det i artikel 4.6 BVIE anges en rad mer precisa behörighetskriterier.⁴⁸ För det andra ska det påpekas att för att undgå att behörigheten koncentreras i en av Beneluxländerna innebär sistnämnda artikel, i motsats till artikel 22.4 i förordning nr 44/2001, att den ort där ansökan om varumärket lämnas in eller registreras inte kan utgöra det enda behörighetskriteriet.⁴⁹ Unionslagstiftaren har själv säkerställt att behörighetsregler antogs som avviker från förordning nr 44/2001 i samband med att immateriella rättigheter av denna typ som har en enhetlig verkan i flera medlemsstater inrättades på unionsnivå.⁵⁰

37. Dessutom anser jag att tillämpningen i förevarande fall av de behörighetsregler som föreskrivs i artikel 4.6 BVIE inte åsidosätter – snarare tvärtom – grundläggande principer som ligger till grund för det civilrättsliga samarbetet mellan medlemsstaterna, vars iakttagande domstolen säkerställer vid tillämpningen på detta område av regler som finns i internationella specialkonventioner.⁵¹ Med beaktande av deras särdrag, nämligen vad avser den omständigheten att de innebär att den domstol som har bättre förutsättningar att avgöra en talan avseende giltigheten av ett Beneluxvarumärke på ett mer precist och balanserat sätt än vad som är möjligt enligt artikel 22.4 i förordning nr 44/2001 utses,⁵² uppfyller reglerna i artikel 4.6 BVIE enligt min mening nämnda principer som är av betydelse för behörighetsreglerna.⁵³

47 — Se punkt 56 i detta förslag till avgörande.

48 — Enligt artikel 4.6 BVIE kan behörighet tillerkännas genom en klausul om val av behörig domstol; om det inte finns ett sådant uttryckligt avtal bestäms behörigheten antingen av svarandens hemvist eller av den plats där den förpliktelse som målet avser har uppstått, eller av uppfyllelseorten för den förpliktelsen (punkt 1). Alternativt kan käranden väcka talan vid domstolen på den ort där han är bosatt eller vistas under förutsättning att denna ort är belägen i Benelux, eller om det inte förhåller sig på så sätt, kan käranden välja mellan domstolen i Bryssel, i Haag eller i Luxemburg (punkt 2).

49 — Se artikel 4.6 punkt 1 sista meningen BVIE. Av motiveringen till artikel 37 i Beneluxländernas enhetliga varumärkeslag (ovan anført arbete) framgår att upphovsmännen till de behörighetsregler som anges där som återfinns i artikel 4.6 BVIE bland annat syftade till att inte "ge en domstol i en enda av de fördragsslutande staterna företräde" och att "förhindra att en alltför omfattande behörighet tillerkänns domstolen på den ort där Benelux varumärkesmyndighet har sitt säte", vilken har ersatts av Beneluxländernas immaterialrättsorganisation i enlighet med artikel 5.1 BVIE. Beslutet att inte centralisera behörigheten i en enda stat tillmötesgår behovet att säkerställa en rättvis fördelning av arbetsbelastningen mellan de nationella domstolarna och att garantera en likvärdig språklig behandling av rättssubjekten. Inom en regional union där såväl nederländska som franska används är det enligt min mening lämpligt att säkerställa att ett av de officiella språken inte ges företräde framför det andra.

50 — Se, i detta hänseende, punkt 58 och följande punkter i detta förslag till avgörande.

51 — Se dom av den 4 september 2014, *Nickel & Goeldner Spedition* (C-157/13, EU:C:2014:2145, punkt 38 och där angiven rättspraxis). I denna dom avseende en konvention som ingåtts med tredje land, nämligen konventionen om fraktavtalet vid internationell godsbefordran på väg (CMR-konventionen), som undertecknades i Genève den 19 maj 1956, nämnde domstolen särskilt "de principer som det hänvisas till i skälen 6, 11, 12 och 15–17 i förordning nr 44/2001, det vill säga fri rörlighet för domar på privaträttens område, förutsebarhet vad gäller behörig domstol och därmed rättssäkerhet för enskilda, god rättskipning, minimerad risk för samtidiga förfaranden samt ömsesidigt förtroende mellan de rättsvärdande myndigheterna inom unionen".

52 — Se även punkterna 36, 56 och 60 i detta förslag till avgörande.

53 — Det vill säga att behörighetsreglerna i nämnda artikel 4.6 BVIE uppfyller kravet på förutsebarhet, underlättar en god rättskipning och minskar risken för samtidiga förfaranden, eftersom bland de principer som anges i fotnot 51 i detta förslag till avgörande, hänvisar principerna om fri rörlighet för domar och ömsesidigt förtroende mellan medlemsstaterna till erkännande och verkställighet av domar (se dom av den 4 maj 2010, *TNT Express Nederland*, C-533/08, EU:C:2010:243, punkterna 53 och 54).

38. Jag delar inte heller kommissionens uppfattning att i den mån domstolen finner att artikel 4.6 BVIE har företräde framför konkurrerande bestämmelser i förordning nr 44/2001, så strider detta mot den bestämmelse som fastställs i artikel 3.2 FEUF och som preciseras i domstolens rättspraxis, enligt vilken det inte längre står medlemsstaterna fritt att på egen hand ingå konventioner som ”kan påverka gemensamma regler” såsom de som föreskrivs i förordning nr 44/2001 eller ”ändra räckvidden för dessa”, eftersom unionen har exklusiv behörighet på detta område.⁵⁴ Det är visserligen riktigt att domstolen också med avseende på en konvention som ingåtts med ett tredje land, men utan att uttryckligen begränsa sig till det fallet, har slagit fast att artikel 71.1 i denna förordning ”inte [ger] medlemsstaterna möjlighet att införa regler som har företräde framför reglerna i förordning nr 44/2001 genom att tillträda nya specialkonventioner eller göra ändringar i befintliga konventioner”.⁵⁵

39. Jag anser emellertid att eftersom de behörighetsregler som fastställs i artikel 4.6 BVIE begränsar sig till att återge innehållet i bestämmelserna i Beneluxkonventionen om varumärken och Beneluxkonventionen om mönster som redan fanns vid den tidpunkt då förordning nr 44/2001 trädde i kraft genom att sammanslå dessa två texter, kan varken antagandet av BVIE anses ha påverkat bestämmelserna i denna förordning eller ändrat räckvidden för dessa, eller BVIE anses utgöra en ”ny specialkonvention” eller en konvention som gör ”ändringar i befintliga konventioner” i den mening som avses i ovannämnda rättspraxis.

40. I detta särskilda sammanhang, där två Beneluxkonventioner som antagits före förordning nr 44/2001 enbart varit föremål för en omarbetning inom ramen för en annan Beneluxkonvention som undertecknades och ratificerades efter denna förordning, väger principen om att specialkonventioner ska ges företräde som fastställs i artikel 71 i förordningen enligt min mening tyngre än de överväganden enligt vilka större vikt ska läggas vid formen än innehållet. Den ståndpunkt som kommissionen intagit leder till det tveksamma resultatet att medlemsstaterna hindras från att göra enbart redaktionella eller rent formella ändringar som enligt min mening ska skiljas från väsentliga ändringar som är förbjudna enligt ovannämnda rättspraxis.

41. Den tolkning av artikel 71 i förordning nr 44/2001 som jag förespråkar och som är av icke-formell karaktär stöds enligt min mening av mer allmänna överväganden som följer av unionens primärrätt. Av artikel 350 FEUF⁵⁶ framgår att specifika regionala avtal som ingås inom ramen för Benelux ska bibehållas i den mån de bättre bidrar till att uppnå de mål som eftersträvas med sistnämnda än unionsrättens bestämmelser och är nödvändiga för att Benelux-systemet ska fungera väl.⁵⁷ Jag anser att det i förevarande fall är lämpligt eller till och med nödvändigt att de tre Beneluxstaterna bibehåller de specifika behörighetsregler i artikel 4.6 BVIE som de antagit i ett tidigare skede för att säkerställa att systemet med ett enhetligt varumärke som finns mellan dem fungerar smidigt och på ett balanserat

54 — Kommissionen har i detta avseende hänvisat till yttrande 1/03 av den 7 februari 2006 (EU:C:2006:81) och dom av den 27 november 2012, Pringle (C-370/12, EU:C:2012:756, punkterna 100 och 101). Se även yttrande 1/13 av den 14 oktober 2014 (EU:C:2014:2303, punkt 71 och följande punkter), där räckvidden av unionens exklusiva behörighet fastställs.

55 — Dom av den 4 maj 2010, TNT Express Nederland (C-533/08, EU:C:2010:243, punkt 38), där det anges att "[d]etta konstaterande bekräftas av rättspraxis, enligt vilken medlemsstaterna, allteftersom gemensamma bestämmelser införs, inte längre har rätt att tillträda internationella avtal som påverkar dessa regler (se bland annat dom av den 31 mars 1971 i mål 22/70, kommissionen/rådet, det så kallade AETR-målet, [EU:C:1971:32], punkterna 17–19, ..., och av den 5 november 2002 i mål C-467/98, kommissionen/Danmark, det så kallade open skies-målet, [EU:C:2002:625], punkt 77)."

56 — I nämnda artikel 350 föreskrivs följande: "Bestämmelserna i fördragen ska inte hindra förekomsten och genomförandet av de regionala unionerna mellan Belgien och Luxemburg samt mellan Belgien, Luxemburg och Nederländerna, i den mån syftena med dessa regionala unioner inte uppnås genom tillämpning av fördragen."

57 — Se, avseende artikel 233 EEG (nu artikel 350 FEUF), bland annat, dom av den 11 augusti 1995, Roders m.fl. (C-367/93–C-377/93, EU:C:1995:261, punkt 40), där domstolen e contrario slog fast att de medlemsstater som ingår i Benelux kunde åberopa denna bestämmelse för att undandra sig de förpliktelser som åligger dem enligt gemenskapsrätten, när detta "är nödvändigt för att Benelux-systemet skall fungera väl", och generaladvokaten Tesaurus förslag till avgörande i målen Roders m.fl. (C-367/93–C-377/93, EU:C:1995:11, punkt 8 och där angiven rättspraxis), där det erinrades om att denna bestämmelse har "som syfte att undvika att tillämpningen av gemenskapsrätten skulle ha som verkan att den regionala unionen mellan dessa tre medlemsstater upplöses eller att dess utveckling hindras".

sätt.⁵⁸ Denna ståndpunkt grundar sig dels på den omständigheten att detta system, som helt ersatt dessa staters lagstiftningar på området,⁵⁹ i dagens läge inte har någon motsvarighet i unionsrätten,⁶⁰ dels på att tillämpningen av bestämmelserna i förordning nr 44/2001 inte ger möjlighet att uppnå ett lika tillfredsställande resultat som det i nämnda artikel 4.6 i detta särskilda sammanhang.

42. BVIE utgör följaktligen enligt min mening en konvention som reglerar ett särskilt område som medlemsstaterna har tillträtt i den mening som avses i artikel 71 i förordning nr 44/2001 och de behörighetsregler som fastställs i artikel 4.6 nämnda konvention har således företräde framför de behörighetsregler som fastställs i denna förordning för det fall att deras tillämpningsområden kolliderar. Jag föreslår därför att den första tolkningsfrågan besvaras så, att artikel 71 ska tolkas på så sätt att en medlemsstat, för det fall att en gränsöverskridande tvist såväl omfattas av tillämpningsområdet för förordningen som tillämpningsområdet för BVIE, i enlighet med punkt 1 i denna artikel kan tillämpa de behörighetsregler som föreskrivs i artikel 4.6 i denna konvention.

B – *Tolkningen av artikel 22.4 i förordning nr 44/2001*

1. Syftet med den andra och den tredje frågan

43. Den hänskjutande domstolen har ställt den andra och den tredje frågan i andra hand, endast för det fall att domstolen som svar på den första frågan som den hänskjutande domstolen ställt finner att bestämmelserna i förordning nr 44/2001 har företräde framför behörighetsregeln i artikel 4.6 BVIE. Jag anser emellertid att det inte förhåller sig på det sättet. Om domstolen godtar den av mig föreslagna tolkningen av artikel 71 i nämnda förordning, behöver dessa två frågor inte besvaras. För fullständighetens lämnar jag emellertid följande synpunkter i denna fråga.

44. Det ska inledningsvis preciseras att de två frågorna med hänsyn till deras inbördes samband och den omständigheten att de enligt min mening båda avser den betydelse och räckvidd som ska tillerkännas artikel 22.4 i förordning nr 44/2001 inom ramen för en tvist som den förevarande ska prövas tillsammans, såvida de ska besvaras.

45. Den hänskjutande domstolen har anfört att även om det antas att den behörighetsregel som fastställs i artikel 22.4 ska tillämpas i en tvist som såsom i förevarande fall avser eventuell ogiltigförklaring av ett Beneluxvarumärke, råder det tvivel i fråga om vilken betydelse uttrycket ”domstolarna i den konventionsstat där deposition eller registrering har begärts” ska tillerkännas i detta särskilda sammanhang som enligt denna bestämmelse utgör det relevanta anknytningskriteriet i fråga om varumärkens giltighet.

46. Den hänskjutande domstolen har som motivering till den andra frågan anfört att ansökan om registrering av ett Beneluxvarumärke gäller utan åtskillnad i hela Benelux, vilket innebär att domstolarna i varje medlemsstat som ingår i Benelux, det vill säga de belgiska, de luxemburgska och de nederländska domstolarna kan vara gemensamt behöriga enligt ordalydelsen i nämnda artikel 22.4.

58 — Se övervägandena i fotnot 49 i detta förslag till avgörande.

59 — Den hänskjutande domstolen har i detta avseende anfört att ”[e]nligt lagstiftningen i Beneluxländerna erkänns inga nationella varumärken utan enbart Beneluxvarumärken” och att ”Beneluxvarumärkena gäller inom hela Beneluxområdet.”

60 — Ett EG-varumärke, som nu är EU-varumärke (se fotnot 80 i detta förslag till avgörande), ger innehavaren ett skydd som gäller i samtliga medlemsstater, men i motsats till Beneluxvarumärket, ersätter dess lagstiftning inte de förfaranden och bestämmelser som är tillämpliga på nationell nivå (se skälen 4 och 6 i rådets förordning (EG) nr 207/2009 av den 26 februari 2009 om gemenskapsvarumärken (EUT L 78, s. 1). Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/95/EG av den 22 oktober 2008 om tillnärmningen av medlemsstaternas varumärkeslagar (EUT L 299, 2008, s. 25) innebär visserligen en harmonisering av dessa men enbart en delvis harmonisering (se skäl 4 och följande skäl).

47. För det fall att domstolen inte godtar denna tolkning har den hänskjutande domstolen ställt den tredje frågan dels för att domstolen ska precisera vilken av dessa tre medlemsstater som ska tillerkännas ensam internationell behörighet på området, dels för att den ska klargöra om kriterierna för territoriell behörighet som föreskrivs i artikel 4.6 BVIE kan tillämpas i detta skede för att fastställa den berörda staten.

48. Jag anser att det var korrekt av kommissionen att i sitt yttrande föreslå att den andra tolkningsfrågan ska besvaras så, att ”artikel 22.4 i förordning [nr 44/2001] ska tolkas på så sätt att såväl den belgiska som den nederländska och den luxemburgska domstolen har internationell behörighet att avgöra en tvist rörande inskrivning eller giltigheten av ett Beneluxvarumärke”. Kommissionen har inte tagit ställning till den tredje frågan. Jag ska göra vissa anmärkningar avseende denna fråga.

2. De domstolar som är behöriga att avgöra en tvist avseende giltigheten av ett Beneluxvarumärke vid tillämpning av artikel 22.4 i förordning nr 44/2001

a) Innehållet i den behörighetsregel som föreskrivs i artikel 22.4 i förordning nr 44/2001

49. Såsom framgår av inledningen i artikel 22 i förordning nr 44/2001 har samtliga behörighetsregler som föreskrivs i leden 1–5 i denna artikel det gemensamma särdraget att de ska tillämpas oberoende av var parterna har sitt hemvist⁶¹ och i dessa regler fastställs exklusiv och tvingande behörighet såväl för enskilda som för den domstol där målet anhängiggjorts.⁶² Eftersom de således inte endast avviker från den allmänna bestämmelsen i artikel 2 i denna förordning, som syftar till att gynna svaranden, utan även från möjligheten att frivilligt ingå avtal om behörighet som parterna i princip har,⁶³ ska dessa specialbestämmelser vara föremål för en strikt tolkning.⁶⁴

50. Tvärtemot vad kommissionen har anfört i sitt skriftliga yttrande,⁶⁵ utses i artikel 22.4 i förordning nr 44/2001 som avser ”domstolarna i [en] medlemsstat” i deras helhet, endast den medlemsstat vars domstolar har materiell behörighet enligt denna bestämmelse utan att emellertid domstolarnas behörighet i den berörda medlemsstaten fördelas, såsom domstolen redan slagit fast.⁶⁶

51. I artikel 22.4 första stycket föreskrivs att när en gränsöverskridande tvist avser registrering eller giltighet av en immateriell rättighet för vilken krävs deposition eller registrering, såsom ett varumärke, tillkommer internationell behörighet exklusivt ”domstolarna i den medlemsstat där deposition eller registrering har begärts eller har ägt rum eller på grund av bestämmelserna i en gemenskapsrättsakt

61 — Artikel 4.1 i förordning 44/2001 säkerställer att bestämmelserna i artikel 22 tillämpas även om svaranden inte är bosatt i en medlemsstat.

62 — Se, avseende artikel 16 Brysselkonventionen, som motsvarar artikel 22 i förordning nr 44/2001, dom av den 13 juli 2006, GAT (C-4/03, EU:C:2006:457, punkt 24).

63 — Artiklarna 23.5 och artikel 24 i förordning nr 44/2001 innehåller förbud mot att ett avtal om behörighet eller svarandens frivilliga svaromål möjliggör att kringgå reglerna om exklusiv behörighet i artikel 22 i nämnda förordning. Artikel 4.6 BVIE ger däremot möjlighet att införa klausuler om val av behörig domstol.

64 — Se dom av den 12 maj 2011, BVG (C-144/10, EU:C:2011:300, punkt 30), där behovet av en ”strikt tolkning” av samtliga bestämmelser i nämnda artikel 22 framhålls, och dom av den 17 december 2015, Komu m.fl. (C-605/14, EU:C:2015:833, punkt 24), där det erinras om att ”bestämmelserna i artikel 22 led 1 i ... förordning [nr 44/2001] inte ska ges en mer vidsträckt tolkning än dess målsättning kräver Bestämmelserna leder nämligen till att parterna fräntas den möjlighet att välja forum som de annars skulle ha haft och i vissa fall till att de måste föra talan inför en domstol som inte är domstolen i någondera partens hemvist.”

65 — Kommissionen har enligt min mening felaktigt bekräftat att ”tillämpningen av de kriterier som föreskrivs i artikel 22.4 i princip möjliggör att utse en enda nationell behörig domstol. Allt efter de faktiska förhållanden rör det sig om *domstolen* i den medlemsstat” där deponeringen eller registreringen av den immateriella rättigheten ägt rum (min kursivering).

66 — Se dom av den 28 april 2009, Apostolides (C-420/07, EU:C:2009:271, punkt 48).

eller en internationell konvention anses ha ägt rum”. I punkt 4 andra stycket anges att på det specifika området för europeiska patent som regleras i Münchenkonventionen, ”skall domstolarna i varje medlemsstat, oberoende av hemvist, ha exklusiv behörighet vid talan som angår registreringen eller giltigheten av ett europeiskt patent som har meddelats för den staten”.⁶⁷

52. Ett sådant exklusivt anknytningskriterium som föreskrivs i andra stycket till den medlemsstat som direkt berörs av meddelandet av den berörda rättigheten har ett precist existensberättigande. Det återspeglar lagstiftarens önskemål att uppnå målet att det ska finnas en nära koppling mellan domstolen och tvisteföremålet och principen om god rättskipning som anges som motivering av undantag av principen om att domstolen där svaranden har hemvist är behörig som anges i skäl 12 i förordning nr 44/2012.

53. Domstolarna i den stat där rättigheterna kommer att ha rättsverkningar anses ha ”bättre förutsättningar”⁶⁸ att pröva registreringen eller giltigheten av denna med hänsyn till den lagstiftning som är tillämplig på denna, nämligen i allmänhet lagstiftningen i den stat där skydd för rättigheten ska garanteras.⁶⁹ Såsom kommissionen anfört finns det traditionellt sett ett nära samband mellan skyddet för immateriella rättigheter och den nationella suveräniteten.⁷⁰ Domstolen har i detta avseende även framhållit att meddelandet av rättigheter såsom patent förutsätter en åtgärd från de nationella myndigheternas sida och att tvister i detta avseende i flera medlemsstater endast prövas av specialdomstolar.⁷¹

54. Det är mot bakgrund av dessa principer som följer av såväl rättsakter som rättspraxis och med beaktande av de tydliga särdrag som den immateriella rättighet som det rör sig om i förevarande fall utvisar, som det ska prövas på vilket sätt bestämmelserna i artikel 22.4 i förordning nr 44/2001 eventuellt ska tillämpas i förevarande fall.

b) Avseende den eventuella tillämpningen av artikel 22.4 i förordning nr 44/2001 i förevarande fall

55. Det ska inledningsvis preciseras att om domstolen – till skillnad från det svar som jag föreslår på den första tolkningsfrågan – finner att förordning nr 44/2001 ska tillämpas i ett fall såsom det i det nationella målet, är det enligt min mening, med hänsyn till dess ordalydelse, klart att den domstol som är behörig att uttala sig om ”giltigheten” av det berörda Beneluxvarumärket ska fastställas på grundval av behörighetsregeln i artikel 22.4 och inte på grundval av de behörighetsregler som fastställs i andra bestämmelser i denna förordning.⁷²

56. Det avgörande kriteriet för fördelning av domstolarnas behörighet i tvister på vilka artikel 22.4 är tillämplig är den nära koppling som ska finnas mellan den immateriella rättigheten som görs gällande och det område på vilket denna rättighet kan komma i åtnjutande av skydd.⁷³ I detta specifika fall, där Beneluxvarumärket har enhetlig verkan, eftersom det är giltigt i de tre Beneluxstaterna och kommer i

67 — I Schlosser-rapporten preciseras att sistnämnda behörighet inte tillerkänns domstolarna i den medlemsstat där den europeiska patentansökan har ingetts utan domstolarna i den medlemsstat där ansökan anses som giltig och ska bestridas (ovan anført arbejde, s. 123).

68 — Se, avseende artikel 16.4 i Brysselkonventionen, som motsvarar artikel 22.4 i förordning nr 44/2001, dom av den 13 juli 2006, GAT (C-4/03, EU:C:2006:457, punkt 22 och där angiven rättspraxis).

69 — Avseende tillämpningen av lagen i det land där skydd görs gällande (lex loci protectionis), se särskilt artikel 8 i förordning nr 864/2007 och artikel 2 i Pariskonventionen för industriellt rättskydd av den 20 mars 1883 som anges i generaladvokaten Jääskinens förslag till avgörande i målet *Génesis* (C-190/10, EU:C:2011:202, punkt 29).

70 — I *Jenard*-rapporten upprättas ett samband mellan den omständigheten att ”meddelandet av ett nationellt patent [eller motsvarande rättigheter] omfattas av statens nationella suveränitet” och regeln om exklusiv behörighet på området (ovan anført arbejde, s. 36).

71 — Se dom av den 13 juli 2006, GAT (C-4/03, EU:C:2006:457, punkterna 22 och 23).

72 — Avseende en möjlig tillämpning av andra bestämmelser i förordning nr 44/2001 på immaterialrättsområdet, se punkt 23 i detta förslag till avgörande.

73 — Det ska erinras om att samtliga behörighetsregler som föreskrivs i artikel 22 i förordning nr 44/2001 uteslutande grundar sig på föremålet för ansökan och är tillämpliga oberoende av parternas hemvist. Teoretisk sett kan punkt 4 i denna artikel tillämpas även om ingen av parterna har hemvist i en av medlemsstaterna, i synnerhet i en av Beneluxstaterna, men det förhåller sig inte på så sätt här, eftersom svaranden i tvisten i målet vid den nationella domstolen är ett luxemburgskt bolag.

åtnjutande av ett enhetligt skydd där,⁷⁴ anser jag att det område till vilket till det hänvisas i artikel 22.4 första stycket i förordning nr 44/2001 ska tolkas på så sätt att det hänvisas till hela Beneluxområdet⁷⁵ som kan likställas med en medlemsstats område, såsom domstolen redan har slagit fast i liknande sammanhang.⁷⁶ Jag anser således att när det gäller just Beneluxvarumärken, är det dessa tre stater tillsammans som avses gemensamt och att domstolarna i var och en av dessa stater kan vara behöriga, eftersom de alla kan anses ha ”bättre förutsättningar” att tillämpa det enhetliga system som antagits av nämnda stater avseende dessa varumärken.

57. Det ska framhållas att bestämmelsen om nationell fördelning av domstolarnas behörighet som uttryckligen fastställs för europeiska patent i artikel 22.4 andra stycket inte kan överföras på Beneluxvarumärket, eftersom de aktuella systemen skiljer sig åt i grunden.⁷⁷ Det europeiska patentet skiljer sig från Beneluxvarumärket på så sätt att det inte utgör ett enhetligt patent, utan motsvarar flera olika nationella patent.⁷⁸ Såsom kommissionen anfört ”fortsätter det i rättsligt hänseende att röra sig om olika patent som individuellt är bundna till det berörda nationella området”. Detta motiverar att domstolens behörighet således fortsätter att vara kopplad till varje stat på vars territorium ansökan om skydd för europeiska patent inges, såsom är fallet för rent nationella immateriella äganderätter.

58. Det är med beaktande av den omständigheten att de behörighetsregler som fastställs i Brysselkonventionen och som återges i förordning nr 44/2001 inte är helt anpassade till särdragen hos enhetliga immateriella rättigheter, som särskilda behörighetsregler har antagits för denna typ av rättigheter som skapats på gemenskapsnivå och därefter på unionsnivå. Detta var fallet i fråga om gemenskapsmönster,⁷⁹ för EG-varumärken som nyligen blev EU-varumärken,⁸⁰ och i fråga om ”europeiska patentet med enhetlig verkan”.⁸¹

74 — Se inledningen och kommentarerna till såväl artikel 1 i Beneluxkonventionen om varumärken som artikel 37 i Beneluxländernas enhetliga varumärkeslag i den ovan i fotnot 19 nämnda motiveringen i detta förslag till avgörande.

75 — Enligt artikel 1.16 BVIE omfattar Beneluxområdet ”Konungariket Belgiens, Storhertigdömet Luxemburgs och Konungariket Nederländernas territorier i Europa”.

76 — Se dom av den 7 september 2006, *Bovemij Verzekering* (C-108/05, EU:C:2006:530, punkt 20 och där angiven rättspraxis), där domstolen erinrade om att ”[v]ad beträffar varumärken som är registrerade hos Benelux varumärkesmyndighet [nu Beneluxländernas immaterialrättsorganisation] skall Benelux-området likställas med en medlemsstat, eftersom dessa varumärken enligt artikel 1 i [rådets första direktiv 89/104/EEG av den 21 december 1988 om tillnärmningen av medlemsstaternas varumärkeslagar (EGT L 40, 1989, s. 1; svensk specialutgåva, område 13, volym 17, s. 178)], likställs med varumärken som är registrerade i en medlemsstat” (min kursivering). Se även, analogt, dom av den 11 augusti 1995, *Roders m.fl.* (C-367/93–C-377/93, EU:C:1995:261, punkt 20), där domstolen slog fast att ”Belgiens, Nederländernas och Luxemburgs territorium skall betraktas som ett enda territorium vad gäller punktskatter på vin ... [om det genom en] konvention [som ingåtts mellan dessa medlemsstater] infört[s] enhetliga skattesatser på och kriterier för bestämmande av punktskatter som tas ut på” området (min kursivering).

77 — Avseende åtskillnaden mellan systemet med europeiska patent och systemet med enhetlig äganderätt och inverkan av denna på domstolarnas behörighet, se *Schlosser-rapporten* (ovan anfört arbete, s. 123).

78 — Patentet meddelas visserligen efter ett enda förfarande som genomfördes av Europeiska patentverket i München, men det tillerkänner sin innehavare, samtidigt för var och en av de olika stater som sökanden har anfört, samma rättigheter som ett nationellt patent som meddelats i var och en av de avtalslutande staterna (se artiklarna 2, 3, 64 och 79 i Münchenkonventionen).

79 — Se rådets förordning (EG) nr 6/2002 av den 12 december 2001 om gemenskapsformgivning (EGT L 3, 2000, s. 1), där det i artiklarna 79–94 fastställs regler för ”Behörighet och förfarande i mål om gemenskapsformgivningar” med hänsyn tagen till förhållandet till bestämmelserna i Brysselkonventionen.

80 — Se Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/2424 av den 16 december 2015 om ändring av rådets förordning (EG) nr 207/2009 om gemenskapsvarumärken och av kommissionens förordning (EG) nr 2868/95 om genomförande av rådets förordning (EG) nr 40/94 om gemenskapsvarumärke samt om upphävande av kommissionens förordning (EG) nr 2869/95 om de avgifter som skall betalas till Byrån för harmonisering inom den inre marknaden (varumärken, mönster och modeller) (EUT L 341, 2015, s. 21), som trädde i kraft den 23 mars 2016. Framför allt artikel 1 punkterna 90–96 i förordning nr 2015/2424 medförde en ändring av artiklarna 94–108 i förordning nr 207/2009 som fastställer regler för ”[b]ehörighet och förfarande i mål om gemenskapsvarumärken” genom att det bland annat anges i vilken omfattning förordning nr 44/2001 var tillämplig på området (jämför skälen 16 och 17 i förordning nr 207/2009).

81 — De ändringar som infördes i förordning nr 1215/2012 genom förordning nr 542/2014 (se punkt 10 i detta förslag till avgörande) anges i skälen 1–12 i sistnämnda förordning. Se även kommentarer till artikel 71a och följande artiklar i förordning nr 1215/2012 av Mankowski, P. i *European Commentaries on Private International Law*, band I, *Brussels Ibis Regulation*, Magnus, U., och Mankowski, P. (utgivare), Otto Schmidt, Köln, 2016, s. 1075 och följande sidor.

59. Kommissionen har i sin skriftliga inlägga medgett att dessa ”undantag emellertid inte medför att en domstol i en medlemsstat där den immateriella rättigheten är ogiltig kan anses som behörig domstol”.⁸² Jag vill framhålla att de berörda bestämmelserna, särskilt de avseende giltigheten av ett EU-varumärke, leder till att bestämmelsen i artikel 22.4 i förordningen inte ska beaktas, eftersom det i dessa bestämmelser föreskrivs att en central byrå ska ha behörighet för yrkanden om ogiltigförklaring som framställs i första hand och specialdomstolar för yrkanden om ogiltigförklaring som framställs inom ramen för genkärsmål, bland annat inom ramen för en talan om patentinfrång, det rör sig med andra ord i princip om domstolar i den medlemsstat där svaranden har sitt hemvist.⁸³

60. I likhet med kommissionen anser jag att den strikta tolkning av artikel 22.4 som föreslås här leder till ett resultat som ”inte är optimalt” med hänsyn till syftet med förordning nr 44/2001, eftersom den innebär att domstolarna i de tre medlemsstaterna i unionen har samma möjlighet att vara behöriga att ta upp ett mål om ogiltigförklaring av ett Beneluxvarumärke till prövning.⁸⁴ För det fall att förordningen emellertid anses vara tillämplig på ett sådant mål, är denna tolkning enligt min mening nödvändig såväl med hänsyn till ordalydelsen som till grunden för artikel 22.4 i förordningen och till följd av särdragen hos den immateriella rättighet som det rör sig om här.⁸⁵

61. Jag anser för övrigt att ovannämnda konstaterande ska nyanseras, eftersom det är sannolikt att talan i praktiken, såsom i förevarande fall, ofta kommer att väckas vid Rechtbank Den Haag (domstolen i Haag) till följd av att den domstolen befinner sig på den ort där deposition eller registrering av det berörda Beneluxvarumärket har ägt rum.⁸⁶ Det verkar som om den omständigheten att käranden kan välja att väcka talan vid domstolarna i en av dessa tre stater visserligen kan medföra att svaranden måste använda ett annat språk som den inte behärskar och innebär en risk för forum shopping. Denna valmöjlighet har emellertid materiella konsekvenser som är mindre tydliga i det sammanhang som utgörs av Beneluxvarumärket än vad som normalt är fallet, i den mån som den rättsordning som är tillämplig på Beneluxvarumärket har harmoniserats fullständigt mellan medlemsstaterna och är föremål för en enhetlig tolkning.⁸⁷

82 — Kommissionen har i detta avseende framför allt hänvisat till artikel 97 i förordning nr 207/2009 och till artiklarna 71a och 71b i förordning nr 1215/2012 som följer av förordning nr 542/2014.

83 — Avseende samtliga specifika behörighetsregler som har ett komplext innehåll se särskilt Beraudo, J.-P., och Beraudo, M.-J., ”Convention de Bruxelles, conventions de Lugano et règlement (CE) no 44/2001”, *JurisClasseur Europe*, fascicule 3010, 2015, punkt 66 och följande punkter, Gaudemet-Tallon, H., *Compétence et exécution des jugements en Europe*, LGDJ-Lextenso, Issy-les-Moulineaux, femte upplagan, 2015, punkt 118 och följande punkter.

84 — Kommissionen har medgett att tillämpningen av förordning nr 44/2001 ger sökanden en valmöjlighet som inte fullständigt överensstämmer med syftet med instrumentet och leder till lägre grad av förutsebarhet än om bestämmelserna i artikel 4.6 BVIE hade iakttagits, eftersom sistnämnda bestämmelser i de flesta fall hade medfört att en enda domstol hade varit exklusivt behörig. Det ska emellertid erinras om att det av skälen 11–15 i denna förordning framgår att den i princip syftar till att säkerställa att ”[b]ehörighetsbestämmelserna ... uppfyll[er] kravet på förutsebarhet” och ”minimera[r] möjligheten för samtidiga förfaranden”.

85 — Beraudo, J.-P., och Beraudo, M.-J., ovan anförde arbete, anser också att när en ansökan som ingetts till en stat eller till en internationell byrå i enlighet med ett internationellt instrument leder till att en rättighet meddelas i flera stater, har domstolarna i var och en av dessa stater för vilken rättigheten har meddelats exklusiv behörighet att pröva klagomål som anförs avseende rättighetens registrering eller giltighet i denna stat (se punkt 51 *in fine*).

86 — Denna sannolikhet sammanhänger med den omständigheten att Byrån är etablerad i Haag vid vilken ansökan om registrering av ett Beneluxvarumärke kan inges antingen direkt eller genom en nationell myndighet som i det fallet ska vidarebefordra den mottagna ansökan till Byrån (artikel 2.5 punkterna 1 och 4 i BVIE). Det är för övrigt för att förhindra en sådan koncentration av domstolarnas behörighet som Beneluxstaterna har antagit en rad regler som återges i artikel 4.6 BVIE (se fotnot 49 i detta förslag till avgörande).

87 — Enligt artikel 6 i konventionen om inrättandet av en Beneluxdomstol (se fotnot 13 i detta förslag till avgörande) och artikel 1.15 BVIE kan, eller till och med ska, domstolarna i de tre Beneluxstaterna begära ett förhansavgörande avseende tolkningen av bestämmelserna i sistnämnda instrument från nämnda domstol.

c) Bristande möjlighet att på ett kompletterande sätt tillämpa artikel 4.6 BVIE

62. För att överstiga de begränsningar som en eventuell tillämpning av artikel 22.4 i förordning nr 44/2001 skulle medföra i en tvist avseende en immateriell rättighet med enhetlig verkan, såsom Beneluxvarumärket,⁸⁸ har den hänskjutande domstolen övervägt möjligheten att på ett kompletterande sätt tillämpa de regler om ”territoriell behörighet” som återfinns i artikel 4.6 BVIE för att fastställa vilken av de tre Beneluxstaterna som närmare bestämt har behörighet på området.⁸⁹

63. Jag vill inledningsvis betona att det i artikel 4.6 BVIE fastställs regler för behörighet⁹⁰ enligt ett kaskadsystem som innehållsmässigt skiljer sig väsentligt från bestämmelsen om exklusiv behörighet som återfinns i artikel 22.4 i förordning nr 44/2001. Av fast rättspraxis framgår dessutom att bestämmelserna i förordning nr 44/2001, såsom artikel 22.4, ska vara föremål för en självständig tolkning som inte ska ske med hänvisning till medlemsstaternas lagstiftning.⁹¹

64. Jag anser dessutom att varje hänvisning till denna bestämmelse i BVIE, även om den sker på ett kompletterande sätt, ska uteslutas för det fall att domstolen finner att denna inte ska tillämpas på grundval av artikel 71 i förordning nr 44/2001. Således kan endast bestämmelserna i förordning nr 44/2001 tillämpas för att avgöra de behörighetskonflikter eller processuella konflikter som kan uppkomma i en tvist som den i det nationella målet.

65. Den omständigheten att käranden enligt min mening utan åtskillnad kan väcka talan vid domstol i samtliga Beneluxstater om artikel 22.4 i förordningen ska tillämpas i en sådan tvist, orsakar svårigheter som emellertid inte är oöverstigliga, eftersom förordningen själv innehåller lösningar som kan avhjälpa dessa svårigheter. I parallella förfaranden fördelas således den internationella behörigheten mellan dessa tre stater enligt den regel som ger ”den domstol vid vilken talan först väckts” företräde som föreskrivs i artiklarna 27–30 i förordning nr 44/2001 som reglerar frågor om litispensens och mål som har samband med varandra som kan uppkomma mellan medlemsstaternas domstolar,⁹² mot bakgrund av domstolens rättspraxis avseende dessa artiklar.⁹³

66. För det fall att domstolen följaktligen anser att det är nödvändigt att besvara den andra och den tredje frågan, ska dessa frågor enligt min mening besvaras så, att artikel 22.4 i förordning nr 44/2001 ska tolkas så, att domstolarna i var och en av de tre medlemsstaterna på det område där denna immateriella rättighet har verkningar och ska skyddas på ett enhetligt sätt, det vill säga Konungariket Belgien, Storhertigdömet Luxemburg och Konungariket Nederländerna, har behörighet att pröva en gränsöverskridande tvist avseende registrering eller giltighet av ett Beneluxvarumärke.

88 — Avseende dessa begränsningar se bland annat fotnot 84 i detta förslag till avgörande.

89 — Avseende en eventuell kompletterande tillämpning av bestämmelserna i artikel 4.6 BVIE i förhållande till bestämmelserna i förordning nr 44/2001, se Schaafsma, S.J., ovan anført arbete, punkt 9.

90 — Innehållet i dessa regler sammanfattas i fotnot 48 i detta förslag till avgörande.

91 — Se, avseende artikel 16.4 i Brysselkonventionen, som motsvarar artikel 22.4 i förordning nr 44/2001, dom av den 15 november 1983, Duijnste (288/82, EU:C:1983:326, punkterna 16–19) och av den 13 juli 2006, GAT (C-4/03, EU:C:2006:457, punkt 14), och, analogt, avseende artikel 22.1 i nämnda förordning, dom av den 17 december 2015, Komu m.fl. (C-605/14, EU:C:2015:833, punkt 23).

92 — Se även skäl 15 i förordning nr 44/2001. Särskilt i artikel 29 i denna förordning föreskrivs att ”[o]m flera domstolar är exklusivt behöriga”, såsom kan vara fallet om artikel 22.4 i nämnda förordning tillämpas i en tvist avseende ett Beneluxvarumärke, ”skall varje domstol utom den vid vilken talan först väckts förklara sig obehörig till förmån för den domstolen”.

93 — Se, särskilt, vad gäller förhållandet mellan en regel om exklusiv behörighet som fastställs i artikel 22 i denna förordning och regeln om litispensens som föreskrivs i artikel 27 i denna, dom av den 3 april 2014, Weber (C-438/12, EU:C:2014:212, punkt 48 och följande punkter).

V – Förslag till avgörande

67. Av ovan anförda skäl föreslår jag att domstolen ska besvara tolkningsfrågorna från Rechtbank Den Haag (Domstolen i Haag, Nederländerna) enligt följande:

Artikel 71 i rådets förordning nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område ska tolkas så, att för det fall en gränsöverskridande tvist omfattas av tillämpningsområdet såväl för den förordningen som för Beneluxkonventionen om immateriella rättigheter (varumärken och mönster), undertecknad i Haag den 25 februari 2005, kan en medlemsstat med stöd av artikel 71.1 i förordningen tillämpa reglerna om domstols behörighet i artikel 4.6 i denna konvention.